

Bart Akkerhuis, Philip Wilson en Michela Milanese studeren op een glazen kubus voor de Leidse Meelfabriek.

FOTO HOLLAND MEDIA COMBINATIE De nieuwe rechtbank in Parijs.

FOTO LAURENT ZYLBERMAN

Een Noordwijker in Parijs

Studio Akkerhuis, het architectenbureau van Bart Akkerhuis, maakt furore. De Noordwijker sleept in Parijs de ene na de andere opdracht in de wacht.

Achterin het kantoor werkt een groep van tien architecten van Studio Akkerhuis aan het hoogste gebouw van Afrika, de Rabat Tower die 250 meter hoog moet worden. Een paar tafels verderop buigt engineer Philip Wilson zich over een bouwkundig vraagstuk voor de Leidse Meelfabriek: een grote glazen kubus op het dak van het silogebouw van dit monumentale industriële complex. EOC Engineers - het bedrijf waar de Brit werkt - rekende mee aan de glazen Apple flagshipstores in grote steden overal ter wereld. Het is niet gek dat Wilson aanschuift bij Studio Akkerhuis, hartje Parijs. Het architec-

tenbureau van Bart Akkerhuis maakt furore. De Noordwijker begon in het najaar van 2014 met zijn eigen bureau. Een eenmanszaak was het toen. Inmiddels werken er 32 architecten in het kantoor aan de Rue Pastourelle. „Elf, twaalf nationaliteiten”, zegt Akkerhuis, die ruim twintig jaar geleden in Parijs verzeild raakte vanwege een stage bij Renzo Piano, de beroemde Italiaanse architect van onder andere het iconische Centre Pompidou.

The Shard
Nadat hij afstudeerde aan de TU Delft, vervulde hij de Franse hoofdstad een paar jaar voor Londen, om daar

voor het bureau HOK International te werken. Maar Parijs is de stad waar hij zijn hart aan heeft verpand. Toen Piano een vacature had, stak de Nederlander meteen zijn vinger op. Hij werd uiteindelijk 'associate' bij Renzo Piano Building Workshop, was er onder andere verantwoordelijk voor de façade van het bij de opening in 2012 hoogste gebouw van Europa, The Shard in Londen (310 meter). „Zeventig-duizend vierkante meter glas”, vat Akkerhuis het zelf samen.

De hoge toren in Rabat, waar Studio Akkerhuis nu aan werkt, is eigenlijk vergelijkbaar met de landmark naast de London Bridge. „Het schetsontwerp was er al, gemaakt door een Spaanse architect. Maar het hele project lag door omstandigheden stil”, zegt Akkerhuis. Er kwam een nieuwe ontwikkelaar en die schakelde Studio Akkerhuis in.

Akkerhuis, wijzend op de tien medewerkers die op deze studie lange dagen maken, zegt trots: „Je kunt eigenlijk zeggen dat de hoogste toren van Afrika door vrouwen wordt gebouwd. Het team bestaat uit twee mannen, acht vrouwen.” Er wordt veel geklaagd over ongelijkheid tussen mannen en vrouwen in de architectuur, zegt hij. Maar bij Studio Akkerhuis is daar geen sprake van. „Twee derde van de mensen die hier werken, is vrouw. In het managementteam zitten ook meer vrouwen dan mannen”.

Raket
Architect Agata Bercier over het Marokkaanse project: „Het is een raket. Het verhaal gaat dat de klant, inmiddels 87 jaar oud, het Apollo 13-team heeft ontmoet, een gebeurtenis die diepe indruk op hem maakte.” Iedereen is ervan over-

tuigd dat de ontwikkeling van de toren nu zonder verdere strubbelingen tot een goed einde wordt gebracht. Er wordt inmiddels gebouwd.

'Quick and dirty'
Dit is een van de grote internationale projecten, maar Studio Akkerhuis doet ook graag kleine, snellere opdrachten. Zoals de nieuwe vestiging van Lebkov aan de Zuidas in Amsterdam. Of het inpandige ontwerp voor een huis van een vriend op landgoed Sancta Maria in Noordwijkerhout: met trappen in een hoge ruimte die aan een gravure van Escher doen denken. „Zulke opdrachten heb je óók nodig, quick and dirty”, zegt Akkerhuis. „Van schets tot bouwen, in negen maanden.” Een gezonde afwisseling, ten opzichte van de jarenlange opdrachten bij de studio. Hij is voortdurend op zoek naar een goede mix: kleine

en grote projecten, commercieel, cultureel en ook divers qua locaties. „Die mix geldt ook voor de mensen die hier werken. Dat heb ik van Renzo Piano geleerd. We hebben hier Italiaans, Nederlands, Canadees, Amerikaans, Marokkaans, Algerijns, Pools, Engels, Litouws, Frans en nog een paar. Dat is belangrijk voor mij. Iedereen brengt wat mee en dat maakt mijn bureau heel rijk. Als ik alleen met Nederlanders zou werken, dan zouden we niet zo snel buiten de Nederlandse stramiennen denken, die van het bouwbeleid bijvoorbeeld. De mensen die bij Studio Akkerhuis werken, zijn avonturiers, net zoals ik dat was. Ze staan open voor de wereld, open om te reizen.” Met Renzo Piano werkt Bart Akkerhuis nog altijd veel samen: recent aan het grote nieuwe complex van de Parijse rechtbank bijvoorbeeld. Zijn kantoor zit vlak

om de hoek bij de Parijse vestiging van de Italiaanse architect. Het uithangbord van de twee bedrijven komt opvallend overeen: ze hebben allebei een maquette-werkplaats, vol in het zicht. Wie langs Renzo Piano Building Workshop loopt, op de Rue des Archives, kan meekijken met de maquettebouwers. „Renzo Piano laat zijn schatkist zien”, zegt de Nederlander. Zelf heeft hij inmiddels ook zo'n werkplaats, eveneens vol in het zicht, waar Fransman Jérôme Vuarchex de scepter zwaait. „Zo'n grote luxe”, verzucht Akkerhuis. Vuarchex bouwde onder andere de ontwerpen voor de Leidse Meelfabriek op schaal, een project met nieuwbouw én met herbesteding van rijksmonumenten. De Meelfabriek van projectontwikkelaar Ab van der Wiel is nog steeds 'work in progress'. Akkerhuis bemoeit zich niet alleen met de

architectuur, maar ook met de concepten voor de verschillende functies die er in de monumentale gebouwen komen. „Het is een complexe puzzel, eentje die nog lang niet af is. We moeten veel oplossingen vinden: voor een ruimte voor kunst, voor kantoren en bedrijven, woningen, een hotel, een spa wellness... Het is maatwerk”, zegt hij. Van der Wiel: „De meeste ontwikkelaars zouden het misschien niet prettig vinden maar ik ben heel erg blij dat Bart zich niet alleen met de architectuur maar juist ook met de concepten bemoeit, met de sfeer en aankleding van de Meelfabriek. Hij is een goeie architect, die vecht voor zijn ontwerpen.”

Penthouse
Het is een klus voor jaren, met veel deelprojecten. Michela Milanese, één van zijn belangrijkste krachten op dit project, laat het interieur-

ontwerp zien voor het nieuwe glazen penthouse dat op het Molengebouw en Riffellokaal komt te staan. Zo indrukwekkend dat het bijna de vraag is of de toekomstige bewoners straks toch ook nog eens naar buiten zullen kijken om van het uitzicht over de binnenstad van Leiden te genieten. „Over een paar weken wordt het penthouse op het dak van het monument gezet”, zegt Akkerhuis. De ploeg kijkt tegelijkertijd ook veel vooruit, naar de bouw van een hotel in het silogebouw bijvoorbeeld. „Nee, ik heb nog lang geen genoeg van de Meelfabriek”, laat Akkerhuis weten. Of hij zo'n puzzel in een monumentaal industrieel complex moer vindt, dan het bouwen van een hoge toren? Zijn ogen beginnen te glimmen: „Het is óók leuk om - destijds - het hoogste gebouw van Europa te bouwen én het hoogste gebouw van Afrika.”

Annet van Aarsen

'Meelfabriek is een complexe puzzel'

'Iedereen brengt hier wat mee'